

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINECA.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:

Pe unu anu 5 fl.-er., pe 1/2 anu 2 fl. 50 er.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contineu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;

si mai sus 5 fl v. a.

Corespondentie se se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.”

Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Visitatiune canonica.

Pré Santi'a S'a parintele Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu a intreprinsu Ioi in diu'a Inaltiarii Domnului din anulu curentu o visitatiune canonica in cinci comune din protopresviteratulu Temisorii, si atume in: Monosturu, Barateazu, Chinezu, Hodoni si Calacea, dintre cari in cele 4 din urma nu se tiene minte, de când nu au mai fost vizitate de Archiereu.

Pré Santi'a Sa sosi la órele 6¹/₂ deminéti'a in comun'a Monostur insotitu de acesorulu consistorialu Augustin Hamsea si protodiaconulu Ignatiu Pap. La hotariulu comunei P. S. S. fu intempinatu de unu numerosu insotitoru de poporu, carele venise, ca se-i multiemésca, si se-si esprime bucuri'a, ca pentru a dou'a óra este norocosu a vedé in comuna pre Archiereulu seu. Dupa unu scurtu discursu tienutu poporului P. S. S. continuà calea spre comuna, procesu de unu frumosu banderiu de calareti. Comun'a intréga era frumosu si cu gustu decorata. Calea catra sant'a biserica era preserata cu iérba si cu flori, pre marginea drumului de ambe părțile erau asiediate ramuri de copaci, ér casele cele mai multe erau decorate cu covore si ferestrile pline cu flori.

La biserica fu intempinatu P. S. S. de preotulu din localitate, parintele Michaiu Rusu, cu crucea, sant'a evangelia si sant'a icóna, si de tenerimea scolaria in frunte cu invetigatorii dela cele doue scole confessionale.

Intrandu in biserica P. S. S. dupa ce binecuventà poporulu, ceti o rogatiune implorandu ajutoriulu si binecuventarea Ceriului asupra credintiosiloru. Apoi tienù o cuventare, in carea si-esprimà bucuri'a, pentru ca a aflat, ca poporulu nostru din Monostur se găsește acum intr'o stare mai buna si mai indestulitora, de cum lu-afase cu ocasiunea primei visitatiuni intreprinse in anulu 1882. Dupa acést'a continuandu P. S. S. espuse insemnatatea serbatorii dilei si serbatoriloru in genere, — aretandu poporului, ca serbatorile sunt instituite, pentru că omulu intr'ensele se afle mangaiare religiosa, carea se-lu intarésca in-

necazurile vietii, si totu de odata unu mijlocu instituitu de sant'a biserica pentru alimentarea si desvoltarea spirituala a credintiosiloru, pentru luminarea mintii prin doctrin'a evangeliei si pentru nobilitarea si desvoltarea inimei prin apropiarea omului de Ddiieu, prin credintia si resolutiunea spre fapte bune.

Terminandu P. S. S. acésta cuventare plecà imediat spre Barateazu insocit de poporu si intre vii aclamari de „se traiésca.“

La marginea comunei Pré Santi'a S'a fu intempinatu de poporu, carele venise in numeru mare se-si dea espressiune bucuriei si multiemirei sale, ca dupa unu intervalu, scie Ddieu de căte dieci de ani, — este norocosu a vedé in acésta santa di in mijloculu seu pre Archiereulu seu. Dupa o scurta alocutiune Pré Santi'a S'a plecà spre comuna premersu de unu numerosu banderiu si insocitu de o multime de trusuri. Comun'a intréga era fromos impodobita. Dru-mulu era preseratu cu iérba verde si cu flori, ér poporulu intregu, teneri si betrani, postati dealungulu ulitiei, ce duce spre sant'a biserica, inaintea carei'a era ridicata o pórta de triumfu cu inscriptiunea: „bine este cuventat celu ce vine intru numele Domnului.“

La sant'a biserica P. S. S. fu intempinatu de asesorulu consistorialu Augustin Hamsea si preotulu din localitate, Ilie Bai'a, cu sant'a cruce, evangeli'a si icón'a. Intrandu in biserica Pré Santi'a S'a se-versi utreni'a, sub decursulu carei'a mirui intregu poporulu. Apoi tienù o cuventare, in carea vorbi despre reportulu dintre biserica si conditiunile de desvoltare ale poporului atât pre terenulu intelectualu-moralu, cât si pre terenulu economicu. „Nu este seracu, dise Pré Santi'a S'a intre altele in acésta cuventare, omulu, carele pórta pre Ddieu in inim'a s'a, pentru ca Domnulu si Duchulu Seu celu santu, fagaduitu apostoliloru Sei cu ocasiunea inaltiarii Sale de prepamentu la ceriuri cu noi petrece pana la sfersitulu veacului in sant'a S'a biserica, invetiandu-ne in credintia, indemnandu-ne la fapte, si dandu-ne binecu-

ventarea păcii Sale celei dumnedieesci spre a poté seversí cu succesu tōte lucrurile nōstre si a-ne pliní intru fric'a Domnului si cu demnitate adeveratu cretinésca cursulu acestei vietii, spre a-ne face printr'ens'a demni de viéti'a cea vecinica, fagaduita de Domnulu tăturor, cari plinescu poruncile Lui.⁴

Terminandu Pré Santi'a S'a imbarbatà pre poporu la practicarea virtutilor crestine, la pace si buna intielegere in familia, in comuna si in genere in contactulu cu deaprópele in tōte afacerile vietii. Apoi implorà binecuvantarea Ceriului asupra creditiosilor sei, si asupra tuturor lucrărilor lor.

Imediat dupa servitiulu divinu P. S. S. plecă spre nou'a comuna bisericésca romana, Satu-Chinezul insocitu de multime de poporu din Barateazu si din comunele invecinate.

Nou'a comuna romanésca, Chinezul este o frumósa comuna si cu unu poporu in desvoltare prin lucru si prin creditia.

Mergerea Pré Santiei Sale, a celui dantaiu Arhiereu romanu, carele a intrat in acésta comuna, — a fost o dorintia de aprópe o suta de ani si mai bine a fratilor nostri romani din Chinezul.

Este naturalu deci, ca poporulu din Chinezul a facut totulu, că primirea Pré Santiei Sale in mijloculu seu se fia splendida, se fia o adeverata expresiune a bucuriei unei inimi, carea a luptat in lupt'a s'a pentru despartirea ierarchica de catra serbi, — cu energi'a, ce numai unu poporu otelitul prin lupte seculare o pote desvoltá.

La hotariulu comunei Chinezul Pré Santi'a S'a fu intempinat de multime de poporu, carele venise se véda, si se primésca pre celu dantaiu Arhiereu romanu.

Aclamatu de bucuri'a poporului Pré Santi'a S'a plecă spre comuna, precedatu de unu lungu banderiu de calareti, si insocitu cam de vr'o doue sute de trasuri, in cari luase locu multimea poporului. Banderiulu calaretilor din Chinezul infacisiá unu aspectu din cele mai frumóse: feciori voinici si cai mandri, mergendu in o frumósa ordine, si cu o mandria, ce o pote avé numai unu teneretu, cu creditia in viétiia si viitoriu.

Comun'a Chinezul intréga erá pare ca o singura haina de serbatore, menita a serbatorí resultatele muncii unei lupte seculare. Drumulu era presaratu cu iérba si cu flori, ferestrelle caselor frumosu impodobite cu covóra lucrate de manile femeii romane. In strad'a principala erau ridicate doue porti de triumf frumosu decorate cu verdétia, si anume: un'a inaintea casei parintelui Alecsandru Cretiunescu, cu inscriptiunea: „bine ai venit,” ér a dou'a inaintea sanctei biserici cu inscriptiunea: „osan'a celui ce vine intru numele Domnului.”

Ajungendu Pré Santi'a S'a in Chinezul aclamatu de bucuri'a poporului intru sunetulu clopotelor si trascurilor descalecă la cas'a parintelui Cretiunescu.

De aici fu condusu P. S. S. de pretime la sant'a biserică sub baldachinu cu cantarea tropariului dilei.

In sant'a biserică Pré Santi'a S'a oficià sant'a liturghia, asistatu de asesorulu consistorialu Augustin Hamsea, ieromachulu Teofil Seculiciu din manastirea Hodosi-Bodrog, si de parintii: Andrei Fizesianu din Pesacu, Isai'a Cioc'a din Hodoni, Alecsandru Cretiunescu din Chinezul, Ilie Bai'a din Barateazu, si protodiaconulu episcopescu, parintele Ignatie Papu, — in finti'a da facia a unei multimi de poporu si a unui insemnatu numeru de ospeti intre cari am vedut si pre domnii: Petru Trut'a advocatu si fisecu consistorialu in Aradu, Emanuil Ungureanu, — advocata si directorulu institutului de creditu „Temisian'a” din Temisióra, Georgiu Lazaru, advocatu in Ving'a, Ioan Valeriu Barcianu, redactoru la „Luminatoriulu,” protopretorele Kabdebo, judele regescu din Ving'a Frohman, si altii multi.

Sub decursulu santei liturgii Pré Santi'a S'a cefi si rogatiunea pentru odichn'a sufletelor fericitoru intru aducere aminte creditiosi fi ai bisericei din acésta comuna, pre cari provedinti'a ii-a chiamatu la cele eterne.

La sfersitulu santei liturgii Pré Santi'a S'a tieau poporului o cuventare, sub decursulu carei'a multi dintre fratii nostrii din Sat-Chinezul versara lacrami de bucuria.

In acésta cuventare Pré Santi'a S'a mai antaiu multiemi lui Ddieu, ca a ajutatu poporului seu, si din inaltimea Ceriului a dispusu, că dorinti'a justa, dorinti'a evangelica si canonica a acestui poporu: de a se incorporá bisericei si ierarchie sale nationale in organismulu Metropoliei ortodoxe romane, sè se prefaça in fapta, se devina realitate.

Dupa acést'a vorbi Pré Santi'a S'a despre importanti'a bisericei si scólei confessionale intru desvoltarea poporului, indemnandu pre noii creditiosi ai bisericei romane a continuá tot cu mai multa rēvna a colucrá la sustinerea si desvoltarea acestor döua sfinte si dumnedieesci institutiuni, — indemnandu-i a practicá si cultivá virtutile crestine, că pre unele, cari singure sunt bas'a si conditiunile bunastării vremelnic si vecinice. In fine implorà binecuvantarea Ceriului asupra poporului, si asupra tuturor lucărărilor lui.

Dupa esirea din sant'a biserică Pré Santi'a S'a facu mai multe visite, dintre cari amintim, ca a certat si pre confratele nostru Jiv'a Ungureanu, unu venerabilu betranu, carele in lupt'a pentru despartirea ierarchica de catra sérbi a desvoltat multa energia, si carele pentru iubirea s'a facia de biseric'a nōstra nationala, impreuna cu dnii: Augustinu si Iosif Gombosi, au suferit si temnitia. Betranulu Ungureanu este unu omu de etate inaintata, dar din faci'a lui ceteșce cineva bucuri'a inimei, bucuria, pre carea o pote avé numai unu omu, carele atât pentru viéti'a privata, cât si pentru viéti'a publica si-a implinitu cu succesu detorintiele.

Betranulu Ungurean intempinà pre Pré Santi'a S'a cu cunțele : „Se traiesci Mari'a t'a, Ddiou te-a adusu in mijlocul nostru, ne-ai facut mare bucuria, numai Mariei tale avem se-ti multiemimu sfersitulu celu bunu, pre carele l'am ajunsu.”

Dupa terminarea visitelor P. S. S. luà pranzul in ospital'a casa a parintelui Alecsandru Cretiunescu, unde prandira si ospetii veniti pentru aceasta ocazie. La mésa Pré Santi'a S'a ridicá unu toastu pentru Maiestatea S'a si august'a casa domnitória, se mai toastà apoi pentru Pré Santi'a S'a, si pentru poporulu diu Chinezu si pentru parochulu locului, parintele Alecsandru Cretiunescu.

Dupa mésa Pré Santi'a S'a plecà la Hodoni insocitu si aclamatu de bucuria intregului poporu din Chinezu.

In Hodoni primirea a fost cát se pote mai cor diala. Si aici intréga comun'a era impodabita cu ramuri verdi si cu flori, si cu bucuria inimii credintiosilor, cari Ddieu scie de câti ani, — pentru an-tai'a data au fost noroci si a vedé pre Archiereulu loru.

In Hodoni Pré Santi'a S'a serví vecernia, asistatul de asesorulu consistorialu Augustinu Hamsea si parochiulu locului Isai'a Cioc'a. Dupa seversirea vecerniei Pré Santi'a S'a tienù o cuventare poporului, in carea cu deosebire accentuà importantia invetiaturii si a moralitatii in desvoltarea poporului, indemnandu pre credintiosi la invetiatura, la lucru si la fapte bune pentru inaintarea loru in bunastare si fericire vremelnică si vecinica.

Din Hodoni merse P. S. S. la Calacea insocitu si aclamatu de poporulu din Hodoni.

La hotariulu comunei Calacea P. S. S. a fost intempinat de multime de poporu din acesta comuna, carele venise intru intempinare cu unu frumosu banneriu. Ajungendu la sant'a biserică din Calacea, P. S. S. fu intempinat de parochulu locului, parintele Moise Grozescu cu trucea, sant'a evangelia si sant'a icóna de tenerimea scolară si de multime de poporu.

In sant'a biserică P. S. S. ceti ectenii a mare, apoi din genunchi ceti o rugatiune, implorandu bine-cuventarea Ceriului asupra credinciosilor si asupra lucrărilor loru ; ér dupa acésta tienù o cuventare poporului, vorbindu-i si punendu-i la inima paz'a legii stemosiesci, si o viétia conform legii Domnului. Desi acésta cuventare a fost a cincea in acesta di, — totusi noue, cari l'am ascultat in tot loculu, ni se parea, ca nu numai ca este obosito, ci din contra se vedea, ca vorbesce din inima, pentru că se petrunda la inim'a poporului, unde credem, ca sfaturile si invetiaturile frumose a le Pré Santie Sale voru astăi pamentu bunu, si voru produce róda multa. Terminandu Pré Santi'a S'a implorà de nou bine-cuventarea Ceriului asupra poporului, dorindu-i dela Ddieu tot binele.

Dupa esirea din sant'a biserică P. S. S. mai facu unele visite si apoi insocitu de aclamările de bucuria ale poporului, mangaiatu si indestulit in inim'a

sa de mangaiarea religioasa si de invetiaturile audite din rostulu Archiereului seu, — plecà spre sant'a monostire Hodosiu-Bodrog, unde remase preste nöpte, ér a dou'a di desu de diminétia sosi sanatosu si in pace in Aradu.

Incheiandu acésta dare de seama despre visitatiunea canonica a Pré Santie Sale, in carea marturisim, ca nici pre departe n'am potut enarà totu ce am vediutu, — ne asociàm si noi uràrilor poporului, că pre Pré Santi'a S'a Ddieu se-lu tienà in pace, intregu, cinstiți sanatosu, intru dile indelunate, dreptu indreptandu cuventulu adeverului ! — ér poporului nostru i-dicemu, că Ddieu se-i ajute, că se prefaca in fapte invetiaturile si intieleptele sfaturi, pre cari le-a audit dela Pré Santi'a S'a.

Se traiésca Pré Santi'a S'a ! Se traiésca, si se prospereze clerulu si poporulu creditiosu.

Din viéti'a parochielorū nóstre.

II.

In viéti'a parochielorū nóstre pote ca a lipsit in trecutu bun'a intielegere dintre ómeni ; si pentru aceea n'am potut face pana acum binele, pre carele cu o buna intielegere a ómenilor din parochia l'am fi potut face. Si precum am disu in numerulu trecutu, pote ca acésta lipsa de intielegere a potut proveni din imprejurarea, ca nu ne-am potut cunoșce destul de bine nici pre noi insine, nici unii pre altii, si pote ca nu vom fi fost in curatul nici cu rol'a, nici cu angajamentele, pre cari le-am luat in biserică si prin biserică.

Erau de exemplu inainte vreme intr'o comuna doi preoti, unulu mai teneru si altulu mai betranu, amendoi ómeni zelosi si cu multa bunavointia ; dar nu se potriveau unulu cu altulu in privint'a temperamentului, in privint'a manierii pastorale, in privint'a educatiunei primite, in privint'a cunoștințelor etc. Celui mai betranu i-se parea, ca nu-lu pretiuiesce din destul celu mai teneru ; ér acestui'a i-se parea, ca celu mai betranu nu-i da destula cinsti mai cu seama dupa invetiatur'a, cunoștințele si frumósele lui atestate de scola. Cu unu cuventu ambii erau preocupati unulu facia de altulu. Si intrandu densii amendoi cu acésta preocupatiune in biserică la altariulu Domnului, in comitetele si in sinódele parochiale, in locu că amendoi se representeze unulu si acelasi duchu preotiescu, unulu si acelasi spiritu alu bisericei lui Christos, carele sereasuma : intru a rabdá si a lucrá, nu arare ori se intemplá, se-ii vedi, ca vinu in divergintie si in conflicte unulu cu altulu ; si ceea ce este si mai reu, dau ansa la nenielegeri, la sfasiiari, chiar la turburari in poporu.

Pentru ce ?

Pentru ca nici unulu dintre acesti doi ómeni inteligenți si preoti ai altariului Domnului nu si-a sciut, se-si dea seama, ca ce este densulu, si ce scopu urmaresce prin functiunea si activitatea s'a de

preotu, precum si ce positiune ocupa amendoi in biserică, si pentru ce sunt densii doi intr'o comuna, si nu unulu.

Apoi este o verba vechia, ca daca vei vedé undeva pre doi ómeni certandu-se, vin'a mai nici odata nu o pórta numai unulu, ci mai de multe ori amendoi.

Si daca intre cei doi preoti din exemplulu de sus s'a nascut inca dela inceputu preocupatiuni si divergentie, se scii, ca amendoi sunt de vina, si ca nici unulu dintre densii nu si-a dat silint'a, că se afle unu „modus vivendi“ cu celalaltu, seau ceea ce dice santulu apostolu Pavel : „tuturor tóte m'am facut, că pre toti se-ii dobandescu.“

Preotulu mai betranu de buna seama si-a gandit in gandulu lui, ca densului si că preotu si că omu mai betranu, i-se cuvine, că colegulu seu celu mai teneru, fia si mai invetiat decât densulu, se-lu cinstesca. Si se pôte ca, daca preotulu betranu a gandit astfelui, — se nu fi gresitul, — pentru ca preotia inca este o scóla, ba este mai multu dôra, decât o scóla, pentru ca este o scóla insemnata a vietii pentru preotulu, care traieste observandu si studiandu.

Preotulu mai teneru, daca a acceptat, că colegulu seu mai betranu, se-lu cinstesca, si se-lu baga in seama, inca a avut dreptate. Densulu a fost, si este unu omu cu carte multa, cu testimonii bune si investitu cu darulu preotiei intocm'a că colegulu seu. Se pôte inse, ca si densulu, intocma că mai toti ómenii teneri se se fia incrediut dôra pre multu in testimoniele sale cele frumose, si se fi uitat, ca dâ multa valore au pentru omu, cand intra in vrétia, testimoniele de scóla ; dar dupa ce a intrat odata in viétia, adeverat'a valore i-o da omului numai succesulu, si respective succesele, pre cari le pôte obtiné, *in multele esamene ale vietii, pre cari trebuie se-le depuna in vieti'a practica totu omulu la fiecare pasu alu seu.*

Invetiatur'a numai atunci este invetiatura, daca o semte, o vede, si o cunósce fiecare omu, pre carele lu-intelnimu, si cu carele avem de lucru, — pentru ca fie care omu, pre carele lu-intelnim, este unu feliu de comisiune esaminatória. Totu omulu, care voiesce, si doresce, fia elu ori cine ar fi, are dreptu se ne esamineze din faptele nóstre, si se enunçie judecat'a s'a asupra invetiaturii nóstre.

Ast'a este odata asia, si nimenea nu mai este in stare a-o schimbá.

Cunoscutulu inventatoriu Edisohn n'a avutu pré multe atestate despre invetiatur'a s'a din scóla ; dar invetiatur'a si capacitatea lui prin inventiunile lui o-a semtit lumea atât de multu, incât in întreaga lumea culta mai ca nu mai este omu pre intregu globulu pamantului, carele se nu-lu cunósca, si recunósca iu specialitatea lui de omulu celu mai capace si celu mai invetiata.

Cine i-a dat acestui omu atestat de invetiatura si de omu invetiatu ?

S-a dat elu insusi prin lucrările si inventiunile sale. Acestu atestatu nu este scrisu nici pre chartia, nici pre pergamentu, si nu are nici siglu mare, nici siglu micu ; ci este inscris in judecat'a intregii lumii culte, si pôrta sigilulu veciniciei.

Dar se-ne intórcemu la obiectu :

Daca intre preotulu mai betranu si intre preotulu celu mai teneru din comun'a cutare s'a nascut divergintie, atunci ne rogăm, se nu ni-se ieia in nume de reu, daca ne permitem a dechiará, ca amendoi voru fi portandu vin'a, si anume din urmatórele motive :

Celu mai betranu trebuiá, se fia cu minte si cu intieleptiune in contactulu cu colegulu seu mai teneru, pentru ca are la activ'a vietii sale scól'a vietii, carea este cea mai buna scóla a intieleptiuni ; ér celu mai teneru trebuiá se fia cu minte, pentru ca are carte mai multa, ér cartea este numai atunci carte, daca se vede, se semte, si se cunósce pre omulu, carele o are.

Preotulu mai teneru a invetiat din carte, ér celu mai betranu a invetiat si din carte si din viétia, ca preotulu este parinte, si trebuiá se scie, ca in famili'a, in carea fratii, crescuti mari si cu familii, — se certa unii cu altii, pruncii lor se demoraliséza. Apoi amendoi acesti preoti sciu, ca densii sunt chiamati a fi lumina si modelu poporului in tóte cele bune, si o sentinela neadormita intru conducerea si ingrijirea poporului creditiosu, precum si aceea, că densii sunt instituiti doi intr'o comun'a, si nu numai unulu, pentru că glasulu bisericei, glasulu Domnului se fia mai puternicu si cu atât mai tare sè se semta, si se-se cunósca stepani'a si puterea acestui glasu in tóte afacerile vietii private si publice a creditiosilor.

Voru fi mai traindu, seau voru fi murit acesti doi omeni din comun'a cutare, nu este lucru nostru a scrutá ; dar pana cand erau densii inca in viétia, am vedintu cu ochii nostri satulu.

Si cum era satulu ?

Toema cum erau preotii.

Daca vorbeai cu vre unulu dintre preoti, se plangea contra celuilaltu ; ér daca vorbeai cu poporenii, ei inca se plangeau unii contra altor'a. Fiecare dintre preoti dicea despre sene, ca numai densulu este preotu, ér celalaltu nu ; ér creditiosii sfasiati in partide dupa preoti diceau : „noi ni-su buni, ér ceialalti sunt rei.

Smintele la inceputu mici ale duoru ómeni au ruinatu o comun'a, carea, daca ar fi avut alti ómeni, ar fi potut se fia tare si mare, ar fi potut se infioresca, si se fia astadi si de astadi inainte o comun'a de modelu.

Voru mai fi fost, seau voru mai fiend, astfelui de comun'e, nu mai serutam. Credemus in se ca cele amintite sunt pré de ajunsu, spre a-ne deschide cu totii ochii si a intielege, ca astadi avem lucruri multe si grele, si nu ne mai este permisu a cadé in grezielele trecutului.

Din istori'a increstinàrii Romaniloru.

*Notiuni generale despre aplicarea vechiloru Romani la diverse culte divine, si mai vertos la cultulu crestinesc.
(Continuare.)*

Domnulu nostru Isusu Christosu.

Eu sum lumin'a lumei, ce-lu ce-mi urméra mie nu va umblá intru intunerecu, ci va avé lumin'a vietiei „Ioanu 8. 12. Lumina amu venitu in lume. Ioanu 3. 19, pana eand sum in lume, lumina sum lumei Ioanu 9. 5. si intrênsulu viétia era, si viéti'a era lumin'a ómeniloru, si lumin'a luminéza intru intunerecu, si intunereculu nu o-au cuprinsu, si amu vediutu marirea lui, marirea cá a unui'a nascutu din Tatâlu, plinu de daru si de adeveru Ioanu 1. 4. 5. si 14.

Domnulu si mantuitoriu nostru Isusu Christos fiulu si sapienti'a Tatalui, si a dou'a persoáa a santei treime, din inspirarea duhului santu s'au intrupatu si s'au nascutu din précurat'a feciora Marie in Vitleemulu Iudeiei „Si tu Vitleeme Efrata de si esci mica intre mielele lui Iud'a, din tine mi-va esi mie unu barbatu spre a fi Domnu in Israilu, a cărui esire sunt din vechime, din dilele eternitătii“ (Michea cap V. v. 2.) Sau nascutu in timpulu predisu prin prnfeti „Sceptru din Iud'a nu se va luá, nici legislatoriulu dintre còpsele lui pana ce nu va vení Silo pacificatorulu, pre care-lu astépta fóte neamurile“ (I Moise 49. 8—11) Si nici nu s'au luatu sceptrulu seau domni'a din famili'a lui Iud'a, pana ce s'au nascutu Christos. E dreptu, ca pre atunci au domnitu in Iude'a Idumeulu Irodu sub scutulu Romaniloru, inse domni'a romaniloru numai in anulu acel'a au inceputu, in care s'au nascutu Christosu, cand s'au conscris poporulu dupa censulu romanu, s'au dupa cum dice s. Pavel Apostolulu „Cand au venitu plinirea vremii au trimisu Dumnedieu pre fiulu seu celu nascutu din muere, care s'au facutu sub lege, cá pre cei de sub lege se-i rescumpere, cá se luam mostenirea fiésca“ (Galateni 4. 4.)

S'au nascutu in eslea dobitócoloru, s'au taiatu imprejurul si s'au adusu in biserica dupa prescrisele legéi, cá se dee exemplu ómeniloru la umilire si ascultare. Cand au fostu de doispredieci ani s'au disputat in biserica cu mai marii si carturarii poporului, dela doispredieci ani, pana la treidieci, au fost sub ascultarea párintiloru.

Elu, fiulu lui Dumnedieu n'au venitu se strice legea, ci se-o intocmésca „se nu socotiti că am venitu se stricu legea s'au profetii, n'am venitu, se stric ci se implinesc“ (Math. 5, 17.) si se inpace prin transulu tóte,“ (Coloseni 1. 20.)

Au venitu, se chieme pre toti ómenii intr'o familia mare, sub acela-si capu, si aceleasi legi „Veniti catra mine toti cei osteniti, si insarcinati, si eu ve voi odihní, luati jugulu meu preste voi si ve invetiati dela mine, că-ci eu sunt blandu si smeritu cu inim'a, si veti afia odichna sufleteloru vóstre că-ci jugulu meu este bunu, si sarcin'a mea este usióra“

(Matheiu 11, 28, si 29.) si intr'altu locu „De inșteză cinev'a, se vina la mine, si se bea, celu ce crede in mine, pre cum au disu scriptur'a, ríuri de apa vie voru curge din pantecele lui.“ (Ioanu 7, 38.)

Isus au inceputu a inveriatá a) in Sinagoga „strebatandu Isusu tóta Galilea invatiá in sinagogege loru, binevestindu evangeli'a imparatiei, vindecandu tóte bólile, si neputinti'a dintre ómeni, si au esitu vestea lui prin tóta Siri'a, si aduceau la densulu pre toti cei bolnavi si pre toti cei ce se aflau in felurite neputintie, pre cei indraciti pre cei lunatici, si pre cei slabanogi, si ii vindecá pre ei (Math. 4. 23—9. 35.) b) In templu, (Math. 26, 25.) c) In munte (Math. 6, 6.) d) din corabie (Luca 5, 3.) e) prin sate si cetati (Luca 13, 22.) si prin tóta Iude'a (Luca 23, 5.) Si se mirau popórele de inveriatur'a lui, că-ci elu inveriatá, că celu ce are putere, éra nu cá carturari (Math 7. 28.) Nici odata n'au vorbitu omu asia ca acest'a (Ioanu 7. 46.) si se mirau popórele de cu-vintele harului care esiau din gur'a lui.“ (Luca 4, 22.)

Era Ioanu audindu in temnitia de lucrurile lui „Tu esci celu ce are se vina, au pre altulu se-lu as-teptamu? Si respundiendu Isus au disu loru, mergeți si spuneti lui Ioanu, cele ce ati vediutu, si au disu, orbii vedu, schiopii umbla, leprosii se curatiescu, si surzii audu, mortii se scóla, si seraciloru se bineves-tesce Evangeli'a, si fericiu e celu ce nu se va turburá in mine“ (Math. 11. 2—7 18.) voi ati trimisu catra Ioanu, si elu au marturisitu adeverulu, éra ea nu ieau marturie dela omu, eu am marturia mai mare decât Ioanu, că-ci lucrurile, care mi-au datu Tatalu se le facu, aceste lucruri, cari eu facu, marturisescu de mine, ca tatalu m'au trimisu si tatalu, care m'au trimisu, au marturisitu despre mine, voi suntetu din cele de josu, eu sum din cele de susu (Ioanu 5. 34—38.)

Astfeliu marturisindu Isusu despre sene, i-ai urmatu lui multime mare din poporu, din Galile'a si din Decapoli, din Ierusalim si din Iude'a si de ceea parte de Iordanu (Math. 4. 25—12. 15.) Din Idumea, din prejurulu Tirului si alu Sidonului multime mare audindu căte facea, au venitu la densulu, că-ci elu au vindecatu pre multi, încât se imbulzeau pre elu cá se atinga de densulu, că-ci aveau chinuri si duhuri necurate, si cand lu-vedea, se plecau iuaintea lui strigandu si dicend: Tu esci fiulu lui Dumnedieu Marcu 3. 7—13) si indata cunoscendu Isusu puterea ce au esitu din transulu, intorcenduse catra multime, cine s'au atinsu de vestmintele mele? Éra invatiaciéi lui au disu, vedi ca multimea ne impresóra si dici cine s'au atinsu de mine? (Marcu 5, 29—32) si s'au adunatu multime de poporu, încât se calcau unii pre altii (Luca 6, 17—12, 1. Ioanu 6, 1,) si nu puteau nici se manance (Marcu 3, 20.) si multime mare de ómeni asterneau vestmintele loru pre cale, si taiau stalpari de copaci, si asterneau pre cale, si cari mergeau inainte si veneau in urma, strigau Osana fiulu lui Davidu. (Math. 21—7—10.)

Intru acésta multime de ómeni, e cu neputintia se nu fie fostu si Romani, cand scim din punctul precedinte, ca cu unu seclu mai inainte, dela anulu 67 inainte de Christos, au inceputu Romanii a o colonisá cu colonii Romane Palestina, cari tot din a-celu motivu, care au ascultatu pre Ioanu, ascultau si pre Isusu adeca că se auda ceva nou, că-ci romani precum atunci, asia si pana astazi sunt iubitori de nouatati, si acésta o zicemu cu tota possibilitatea. Ca toti Athenienii si strainii — adeca Romanii — nou veniti, nu se ocupau de nimicu alt'a, decât de a vorbi, seau a audí ceva nou (Faptele, Apostoliloru 17. 21) si selu contoleze pre Isus nu cumva elu este Messia celu promisu pamanteanu, care convertea la sine pre senatorii si centurionii romani, nu eu o dicu acésta, ci sant'a scripture.

Primulu Romanu crestinu.

Santulu Evangelistu Matei scrie: „că intrandu Isusu in Capernaum, s'au apropiatu catra densulu unu sutasiu, rugandu-lu si dicénd: Dómine! servulu meu zace in casa paraliticu, reu chinindu-se si au disu Isusu lui, eu venindu lu-voiu vindecá, si respundiend sutasiulu au disu: Dómine! eu nu sum vrednicu se intre sub acoperamentulu meu, ci di numai catra cuvântuln, si se va vindecá servulu meu. Ca si eu sunt omu sub autoritate, avendu sub mine ostasi, si dicu acestui'a: dute, si se duce, si altui'a vina, si vine, si servului meu fa acésta, si face. Era Isus audindu acésta s'au minunatu, si au disu celor ce-i urmau. Adeveru dicu vóua, nici in Israilu, n'am aflatu atât'a credintia, si dicu vóue, ca multi voru veni dela rasa-ritu si dela apusu, si se voru odichni cu Avramu, Isac si Iacob, in imperati'a ceriuriloru. Era fii imperati'e voru fi aruncati int'u intunereculu celu din afara, acolo va fi plangere si scrîsinire dintiloru. Si au disu Isus sutasiului: mergi si precum ai credintu se-ti fie tie.“ (Matheiu 8, 5—14. Luc'a 7. 2—11.

Acestu sutasiu n'au fost Iudeu. Despre acésta aatestéza santulu Evangelistu Luc'a dicendu: Era servulu unui sutasiu, carui era pretiosu, era bolnavu si era se móra, si audindu de Isus, au trimisu la densulu betranii Iudeiloru rugandu-lu că se via se vindece pre servulu lui. Era viindu catra densulu lu-rugau cu deadinsulu dicendu: ca vrednicu este acel'a carui'a se va face acésta, ca iubesc poporul nostru, si ne-au zidit sinagog'a, si Isus merge cu dansii. (Luc'a 7. 1—5.) Dara ce marturie ne trebuie mai mare, decât cand insusi Isusu dice, nici in Israilu n'am aflat atât'a credintia, adeca ca nu-i Iudeu?

N'au fost elu nici de alte natiuni, că-ci cand vinu inainte in sant'a scripture barbatii de alte natiuni convertiti la Christosu afara de Romani, aceia totdeaun'a se insémna si scriu cu nationalitatea loru propria, precum Iosifu si Nicodimu „Era unu omu din Farisei anume Nicodim, boier alu Iudeilor (Ioanu 3, 1,) seau că famenulu etiopianu, si éta un barbatu

etiopianu, famenu, cu mare stapanire, care era preste toté visteriile reginei, au fost venitu la Ierusalimu să se inchine“ (Fapt. Apost. 8, 27.)

Asia dara de câte ori in sant'a scripture langa dignitate nu se pune si nationalitatea, este a se crede ca respectivulu este de nationalitate romana, a caror'a au fost domni a si imperati'a, si cari o astfelui de demnitate nu o dau streiniloru, mai vertosu intru a-ceste timpuri de certe si lupta intre Iudei, Daci, Germani si alte popore supuse vulturului romanu, cari conspirau in contra imperatiei romane. Prin urmare centurionulu din Capernaum, carui'a Christos i-au vindecat servulu a priori este romanu, si primulu romanu crestinu convertitul de insusi Christos.

Cuvintele acestea ale mantuitorului „Adeveru dicu vóue nici in Israilu n'am aflatu atât'a credintia“ trebue bine luate in consideratiune. Domnulu si mantuitorulu nostru Isus Christos, precum singuru marturiscesc despre sene, la inceputu, au fost trimis, numai catra oile cele perduite ale casei lui Israilu, (Math. 15, 24.) si pre invatiaceii sei, sanctii Apostoli i-au trimis antaiu numai catra oile cele perduite ale casei lui Israilu (Math. 10—6 si 7.) si numai dupa ce nu l'au primitu Iudeii, au disu „că se va luá dela ei imperati'a lui Dumnedieu, si se va dá neamului, care va face rodurile sale. (Math. 21, 43.) si ca si alte oi are, care nu sunt din staululu acest'a, si pre acele trebue se-le aduca, că se fie o turma si unu pastoriu“ (Ioanu 10, 16.) si numai dupa ce l'au restignit u si au inviatu din morti, au trimis pre apostolii sei in tota lumea, se binevestesca evangeli'a ta tota zidirea, si se invetie tota neamurile botezandu-i pre ei in numele Tatalui si Fiiului si santului duchu, promitiendu-le asistentia sa pana la sfersitulu veacului. (Math. 28, 19. Marcu 16, 15. Luc'a 14, 47.)

Pana la crestinarea primului romanu crestinu centurionulu dela Capernaum (Math. 8, 5.) numai patru apostoli, Andreiu, Petru, Iacob si Ioanu i-urmasse lui Christosu. (Matheiu 4, 18—23.) Că-ci Apostolulu si evangelistulu Matheiu, ujmai dupa increstinarea primului romanu, centurionului din Capernaum au fost chiamati ceialalti Apostoli (Math. 10, 2—5 Marcu 3, 13.) si numai dupa increstinarea centurionului, primului romanu crestinu din Capernaum, au fost trimisi Apostolii (Math. 9, 56. Marcu 6, 7. Luca 9, 12.) si numai dupa increstinarea primului romanu centurionului din Capernaum, au alesu Isusu 70 de invetiacei, si i-au trimis doi cate doi inaintea sa (Luc'a 10, 1.)

Seau combinandu dupa cei trei ani de binevestire a lui Isusu in anulu antaiu s'au prim'a pascha cu anulu 31 alu etatii sale, au facutu minunea cea danta in nunt'a din Can'a Galileiei (Ioanu 2.) au sanatu pre servulu primului romanu crestinu, (Math. 8, 1) pre fiulu omului imperatescu, care este adou'a minune, carea o au facutu Isus fiind in Iude'a (Ioanu 4. 54), si au chiamatu pre cei patru apostoli:

Andreiu, Petru, Iacob si Ioan (Marth. 4. 18.) In alu doilea anu sau pascha a dou'a, in anulu 32. alu etatii sale inmultindu-i se invatiaceii au alesu 12, pre cari i-au numit Apostoli (Math. 10. 2. Marcu 3. 13.) In alu treilea anu, seau pasch'a a trei'a, 33. anu alu etatii sale au alesu si trimisul pre cei 70 de invatiacei. (Luca 10. 1.)

Din premise dara pana la evidintia este demustratu si adeveritu, ca cu exceptiunea Apostolilor, Andreiu, Petru, Iacob si Ioanu, primulu romanu crestinu, centurionulu din Capernaum, si prin urmare increstinarea romanilor, s'au intemplatu inainte de chiamarea, allegerea si trimiterea Apostolilor si a celoru 70 de invatiacei, ceea ce era de demonstrat.

Dara si acesti Apostoli prin prejudetiele loru adese ori l'au nemultiamitul pre Isusu espunendu-lu probeloru, pentru aceea ii-numesce, fricosi si putien credintiosi, (Math. 8. 25. — 14. 26. Marcu 4. 40 — 6. 50,) nepreceputi si neintielegatori (Marth. 15. 16. Marc. 7. 18. Luca 8. 24. — 17. 6.) Ba candu niau datu trupulu si sangele seu, se-lu mancamu si b'emu sub speci'a panei si a vinului, dicend: celu ce mananca trupulu meu, si bea sangele meu, remane in mine, si eu intru elu, voiau se-lu lase si parasescă dicandu, greu este acestu cuventu cine pote se-lu-asculte? Si s'oru intorsu inapoi si numai umbla cu-dansulu, atunci au disu Isusu celoru doisprejiece, au dora si voi voiti seve duceti? Vediendu invatiaceii ca Isusu nu cedéza, au respunsu prin representanteleloru Petru Apostolulu. „Domne la cine vomu merge tu ai cuvintele vietiei de veci, (Ioanu 6. 56—69.) Si când inainte de patim'a s'a au mersu in gradin'a Getsimaniei se se rogá parintelui cerescu ca deca este cu putintia se treca dela dansulu paharulu acest'a se nu-lu bea, ii au rogatu se priveghiazse si se róge case nu in-tre in ispita, caci duhulu este gata, éra trupulu neputinciosu si fiind in agonie mai cu deadinsulu se ruga, incat se facuse asudorea lui ca picaturile de sange ce cadu pre pemantu, si Apostolii in locu de a priveghiá si ase ruga au adormit, fiind ingreuiati de somnu. (Math. 26. 37—47. Marcu 14. 33. Luca 22. 39—47.)

Ba Isusu au profetitui chiaru ca i-lu voru parasi. „Éta vine ciasulu, ca se ve resipiti fie-carele la ale sale, si pre mine me veti lasa singuru“ (Ioanu 16. 31. si 32), ci când au venit „Iuda cu glota multa cu sabii si cu filinare, dela archierei, carturari si batranii poporului, si l'au prinsu, toti au fugit si lau lasatu (Marcu 14. 50. Marth. 26. 56.) Numai Petru si Ioanu iau urmatu pana in curtea archiereului, unde Petru celu ce mai inainte au promisul lui Christosu când au disu ca-lu voru parasi ca macaru si morte va suferi, decat se se lapede de elu, inaintea unei slusnice de trei ori s'au lapadatu de Isusu, dicand ca nu-lu cunosc, si nu scie ce dice servitora. — Acelu Petru dicu, pre care apuseni i-lu tieni si pretindu alu cunosc, de vicariulu si locutitorulu lui Isusu Christosu pre pamantul in curtea

archierelui la intrebarea, si fati'a unei slusnice, de trei ori cu juramentu sau lepedatu de Christosu, ca nulu cunosc, nu scie nu pricepe, ce dice slusnica. (Math. 26. 69. Marcu 14. 66. Luca 22. 55. Ioanu 18. 15.)

D i v e r s e .

* *Santirea bisericei gr. or. romane nou edificata in Cianadulu-Serbescu* se va tiené in diu'a Steloru Rusalii, adeca in 9. Iuniu a. c. st. n. si se va efectuá prin Pré Santi'a Sa, parintele Episcopu diecesanu *Ioanu Metianu*, la care actu prin acést'a cu tota o-nórea se invita preotimea din comunele invecinate si toti binevoitorii domni, cari au binevoitul a ne sprigini in sublimulu scopu cu denariulu loru. — Eli'a Teleescu, parochu ort. rom.

* *Denumire.* Parintele Cornelius Ursutiu, capelanu in Siepreusiu, este numit capelanu in armata pentru aperarea tierii.

* *Bibliograficu.* In editur'a cancelariei Negruțiu din Gherl'a au aparutu urmatorele cărti: „catechese pentru pruncii scolari din scólele elementararie“ de Titu Budu pretiul 1 fl. si: „din trecutulu Silvaniei, legenda de Victor Rusu“. Pretiul 1 fl.

* *Piatra Aradului* din Vinerea trecuta: Grâu de celu mai greu 6.20 fl. ér acelu amestecat 6.10 fl.—secara 5.— fl. — Orzulu s'a vendutu cu 5.50 fl. — Ovesulu 5.10 fl. — Cucuruzulu 4.20 fl. — Mazere 20.— fl. — Fasolea 12 fl. — Linte 24 fl. — Cartofii 4 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitiulu chgr. 80 cr, cea de porcu 52, cea de oie 32 cr, unsórea chil'a 75 cr, ér clis'a per chila 70 cr. v. a.

C o n c u r s e .

Nr. 1855/1889.

Pentru deplinirea definitiva a duor catedre profesorale la institutulu teologicu alu eparchiei gr. or. romane a *Aradului*, si anume: a catedrei pentru studiile exegeticoistorice cu studiile auxiliare, — si a catedrei de teologia sistematica si eventualminte si alte studii, conform conclusului Venerabilului Sinodu eparchialu aradanu dto 17/29. Aprilie a. c. Nr. 31. — se escrie concursu cu terminu de 30 de dile dela prim'a publicare

Salariulu impreunatul cu fia-care din aceste catedre este de cate 900 fl. si dreptulu la quinquenalile stabилinde prin Venerabilulu Sinodu eparchialu.

Doritorii de a ocupá un'a din aceste catedre au a-si substerne cursele loru instruite cu documentele despre calificatiunea prescrisa prin conclusulu sinodalul de sub Nr. prot. 69 din an. 1885., pana la terminulu sus indicatul.

A r a d , din siedint'a consistoriala tienuta in 1/13. Maiu 1889.

Consistoriulu eparchiei gr. or. romane a Aradului.

Nr. 1686/889 Plen.

Pentru deplinirea postului vacantu de protopresviteru alu *Aradului*, conform conclusului consistorialu dto 3/15 Noemvrie 1887 Nr. 3408 si pre bas'a conclusului luatul de comitetulu protopresviteralu alu tractului Aradului sub dto 14/26 Aprilie a. c. Nrulu protocolar 3. se escrie concursu cu terminu de 40 de dile computatul dela prim'a publicare in „Biseric'a si Scol'a

Emolumentele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Din protopresviteratu: birulu protopresviteralu usutu, taсsele dela siedulele de cununii usuate, si pausia-

Iulu de cancelarie preliminându prin comitetulu si sinodulu protopresviteralu conform conclusului sinodului eparchialu in vigore.

2) Din parochia protopresviterala: un'a sessiune de pamentu, birulu preotiescu usuatu, dotatiunea dela orasului Arad, si stolele usuate pre langa observarea, ca un'a a trei'a parte din venitele parochiei protopresviterale compet capelanului protopresviteralu.

Aspirantii la acestu postu de protopresviteru se avisăza a substerne in terminulu indicat subscrisului consistoriu concursele lor instruite cu documentele despre cuaclificatiunea normata prin §-ul 53 din statutulu organicu si conclusulu congresualu de sub Nr. prot. 111. din anulu 1888.

Arad, din siedinti'a Consistoriului plenariu tienuta in 1/13 Maiu 1889.

**Consistoriulu eparchiei gr. or.
române a Aradului.**

Nr. 1910. Plen.

Pentru deplinirea postului vacantu de protopresviteru alu Banat-Comlosiului, pre bas'a conclusului luatu de comitetulu protopresviteralu alu tractului Banat-Comlosiului in siedinti'a s'a tienuta la 20. Martie a. c. se escrie concursu cu terminu de **45 de dile dela prim'a publicare** in „Biserica si Scol'a.”

Emolumentele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Din protopresviteratu: birulu protopresviteralu usuatu, taxele dela siedulele de cununii usuate si pausialulu de cancelaria preliminand prin comitetulu si sinodulu protopresviteralu, conform conclusului sinodului eparchialu in vigore.

2. Din parochia protopresviterala: un'a sessiune de pamentu, birulu preotiescu usuatu si stolele usuate.

Aspirantii la acestu postu de protopresviteru se avisăza a substerne in terminulu indicat subscrisului Consistoriu recoursele lor instruite cu documentele despre cuaclificatiunea normata prin §-ul 53 din statutulu organicu si conclusulu congresualu de sub Nr. prot. 111/1888.

Arad, din siedinti'a consistoriala tienuta in 1/13 Maiu 1889.

**Consistoriulu eparchiei gr. or.
române a Aradului.**

Pe parochia reposatului preotu Samuil Istvanescu din Secusigiu, că de clas'a prima se escrie concursu cu terminu de **30 de dile dela prim'a publicare** in foi'a „Biserica si Scol'a.”

Recentii, cari au depusu esamenul u de maturitate trebuie se substerna, recoursele sale adresande la comitetul parochialu din Secusigiu Reverendissimului Domnu Meletiu Dreghiciu in Timisiór'a si a se presentá in vre-o dumineca seau serbatore spre aretarea desteritatii sale in cele bisericeci si cântări.

Timisióra, 11. Maiu 1889.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoieea mea: MELETIU DREGHICIU, m. p. protopresviterulu Timisiorii.

Pentru parochia de a III-a clasa din comun'a Dusiesci, in urmarea decisului Ven. Consistoriu gr. or. oradanu de dta 3 15 Aprilie Nr. 335. B. se escrie concursu, pe langa urmatorele beneficii parochiale:

1. Pamantulu parochialu 16 holde catastrale cu unu venit u curat de 160 fl. 2. Din gradin'a si cas'a parochiala

40 fl. 3. Dela 131. case 17. cubule de bucate cucuruzu socotitu cu 5 fl. cubululu unu venit u 85 fl. 4. Din immortanti mari si mici venit u 40 fl. 5. Din cununii, masluri, festanii si alte accidentie 40 fl. 6. Din 131. dile de lucru cu man'a 39 fl. Sum'a totala 404 fl. v. a.

Doritori de a ocupa acésta parochie sunt avisati a-si ascerne recoursele pana la 28. Maiu adresate comitetului parochialu la subscrisulu protopresviteru in Rabagani éra in 29. Maiu se va tiené alegerea sau a 2-a di de Rusali.

Datu in 25 Aprilie in Siedinti'a Comitetului parochialu din Comuna Dusiesci.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu: ELIA MOG'A, m. p. protopresviterulu Beinsiului.

Pentru deplinirea postului de preotu imbinatu cu celu invetiatorescu, — la vacanta parochia gr. orientala de class'a III. din comun'a Lapusnicu, se escrie concursulu cu terminu de alegere pe diu'a de 20. Iuliu st. vechiu a. c.

Emolumintele sunt: un'a sessiune de pamentu, parte aratoriu, parte fenetia, 1 jugeru intravilanu parochialu, birulu de căte un'a mesura cucuruzu in bombe si stol'a aici usuata dela 120 Nr. de case, pentru conferenti'a tractuala 2 fl. carausia gratuita in afaceri oficiose, si că lefa invetiatorésca: $\frac{1}{2}$ jugeru intravilanu, in bani gat'a 100 fl. v. a. pentru lemne din cari se se incaldisca si scol'a 24 fl.; pentru curatirea scólei 5 fl. cari toté la olalta se potu urca la sum'a de 500 fl. v. a.

Aspirantii la acestu postu sunt avisati a-si tramite recoursele — cuviintiosu adjustate, — pana inclusive 16. Iuliu st. vechiu a. c. parintelui protopresviteru Georgiu Creciunescu, in Belincz, p. u. Kiszetó, éra pana atunci a-se presentá in st. biserica, spre a-si aretá desteritatea in cele rituale.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine: GEORGIU CRECIUNESCU, m. p. protopresviteru.

Pentru vacanta parochie de a III.-a clasa din comun'a Sierghisiu, protopresviteratulu Pestesilui Cottulu Bihor se escrie concursu cu terminu de **30 de dile dela prim'a publicare**.

Emolumintele sunt:

1) birulu preotiescu dela 110. numere case un'a vica cucurudiu sfarmatu.

2) folosirea aloru 22. jugere pamentu parochialu bun.

3) dela 110. numere case un'a diua de lueru cu palmile.

4. Stolele usuate anuale 80 fl.

5. Casa parochiala cu gradina, grajd, colna si toté cele necesarie, precum si fantana in ocolu, lemne de focu din padurea comunala. toté acestea computate la olalta dau o suma de 412 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochie sunt avisati a-si trimite recoursele loru instruite in sensulu Statutului organicu si a regulamentului pentru parochii, adresate comitetului parochialu subsemnatului protopresviteru in Lugasiulu de sus, post'a ultima Elésd — si a se presentá in vre-o dumineca ori serbatore in Sf. biserica pentru de a-si aretá desteritatea in cele rituale.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine: TEODORU FILIPU, m. p. protopresviteru.